

B65

Projectmatige Integrale Snelheidsaanpak (PISA)

Onderzoeksoepzet voor verdere verbetering van de verkeersveiligheid in het SRE gebied

Peter Morsink
DHV B.V.

Berry de Jong
Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE)

Jaap Buitink
DHV B.V.

Samenvatting

Het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE) streeft naar een zo veilig mogelijk wegennet, waarop het aantal letselongevallen verder wordt gereduceerd. De blackspots in de regio zijn weliswaar vrijwel allemaal opgelost, maar toch zijn er nog diverse locaties en situaties aan te wijzen waar verbetering behaald kan worden. Bijvoorbeeld op locaties waar een concentratie van letselongevallen samengaat met te hoge rijsnelheden. En waar de weginrichting voor het grootste deel toch voldoet aan de richtlijnen van Duurzaam Veilig en aan het principe van veilige en geloofwaardige snelheidslimieten. Het project PISA (Projectmatige Integrale SnelheidsAanpak) richt zich op de aanpak van dit soort locaties. En dan specifiek op die locaties waar een aanpak met een combinatie van handhaving, communicatie, educatie en voorlichting (mensgerichte aanpak) de meest kansrijke oplossing is. Medio 2010 zijn het SRE en DHV gestart met het opstellen van een gestandaardiseerde aanpak van deze locaties. De aanpak voorziet in een stroomschema dat per type locatie leidt tot de een geschikt maatregelenpakket. Ook worden er aanbevelingen gedaan voor de organisatie van de uitvoering van de maatregelen, waarbij diverse partijen in de regio betrokken zijn. Naar verwachting zal PISA vanaf eind 2010 op de eerste locaties uitgevoerd gaan worden, in de vorm van praktijktesten om de meest geschikte aanpak te identificeren.

Trefwoorden

Verkeersveiligheid, snelheidsovertredingen, handhaving, voorlichting, communicatie

1. Inleiding en relevantie

In het gebied rondom Eindhoven zijn momenteel 40 locaties benoemd waar relatief veel ongevallen plaatsvinden en waar te hard gereden wordt. In veel gevallen is er sprake van zogeheten komdoorsnijdingen met een snelheidslimiet van 30 of 50 km/u. In de meeste gevallen past deze snelheidslimiet bij de weginrichting en is er sprake van een geloofwaardige limiet. Om het aantal ongevallen ook op de kortere termijn verder terug te dringen, is een gecombineerde aanpak van handhaving, voorlichting en communicatie nodig. Daarbij wordt getracht overtreders uit de anonimiteit te halen. Om te beginnen is er een onderzoeksopzet nodig om per locatie te komen tot een voorstel om de locale, PISA gerelateerde problematiek aan te pakken en te onderzoeken. Dit is de basis voor praktijktesten op ca. 10 locaties. Het onderzoekstraject moet duidelijk maken op welk soort locatie welke ‘handhavingsaanpak’ het best werkt.

2. Kernelementen uit de onderzoeksopzet

In de onderzoeksopzet staat de ontwikkeling van een stroomschema centraal. Dit schema kan voor elke afzonderlijke locatie doorlopen worden en geeft aanbevelingen voor het te hanteren maatregelenpakket, het bijbehorende uitvoeringplan en de opzet van het onderzoek om het succes en effect van de aanpak vast te kunnen stellen. Het schema is cyclisch opgezet om ervoor te zorgen dat ervaringen bij de aanpak van de eerste locaties ten goede komen aan de aanpak van volgende locaties. Het schema is opgebouwd uit de volgende stappen:

- Selectie van een eerste subgroep van geschikte PISA locaties: op basis van de locatiemarkers die recent in beeld zijn gebracht door VIA en aanvullende criteria zoals de beschikbaarheid van NDW of TomTom gegevens (bijv. NDW, TomTom).
- Classificatie van locatietypen: de groep van potentiële PISA locaties wordt onverdeeld in een beperkt aantal clusters van gelijksoortige locaties. Per cluster zal in de basis een gelijksoortig maatregelenpakket van toepassing zijn.
- Vaststellen van locatiespecifieke kenmerken: omstandigheden die het snelheidsgedrag en het ongevallenbeeld beïnvloeden en waar bij de keuze van maatregelen rekening mee gehouden moet worden.
- Vaststellen geschikt maatregelenpakket: het maatregelenpakket dat het best past bij een locatie op basis van de eerdere clustering wordt in deze stap op maat gemaakt op basis van de locatiespecifieke kenmerken. Dit kan bijvoorbeeld resulteren in een gefaseerd pakket van dynamische snelheidsdisplays, mobiele of vaste controles, mottoborden en locatie- en doelgroep gerichte communicatie.
- Vaststellen uitvoerings- en onderzoeksplan: inhoudelijke en procesmatige invulling van de wijze waarop de maatregelen toegepast en de effecten onderzocht zullen worden. Afstemming tussen betrokkenen en vaststellen wat/wanneer gemeten wordt.
- Uitvoeren van het onderzoek: vaststellen van de onderzoeksvragen en uitvoeren van opeenvolgende metingen.
- Evaluatie van het onderzoek: conclusies trekken over effecten en het proces & terugkoppeling naar een volgende (groep van) locatie(s).

3. Doorkijk naar de toepassing van de onderzoeksopzet

PISA zal in eerste instantie op een beperkt aantal locaties worden toegepast. De effecten zullen deels wel en deels niet voorspeld kunnen worden op basis van bestaande kennis. In de situaties waarin nog kennis ontbreekt over de te verwachten effecten zal de aanpak een hypothetisch karakter hebben, dat in de onderzoeksfase getoetst zal worden. Met de

uitkomsten van deze onderzoeken kan de aanpak op de volgende locaties nog gericht worden ingestoken.